

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

06.02.2024. Nr. 1-5/25

Latvijas Republikas veselības ministram
Hosamam Abu Meri
hosams.abumeri@vm.gov.lv

Par pacientu drošību elektroapgādes traucējumu gadījumā

Godātais Abu Meri kungs!

No šā gada 8. līdz 9. februārim Baltijas valstis atvienosies no Krievijas enerģosistēmas un pievienosies kopējam Eiropas enerģotīklam. Saskaņā ar akciju sabiedrības "Sadales tīkls" sabiedrībai sniegto informāciju, lai pieslēgtos Eiropas elektrotīklam, elektroenerģijas pārtraukums nav gaidāms. Vienlaikus akciju sabiedrība "Sadales tīkls" vērš uzmanību uz to, ka elektroapgādes traucējumus pilnībā izslēgt nav iespējams, jo sinhronizācija saistīta ar tehniski sarežģītu procesu. Arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests aicina iedzīvotājus sagatavoties un nodrošināties iespējamiem elektroapgādes traucējumiem. Līdz ar to risks palikt bez elektroenerģijas padeves tomēr pastāv.

Saistībā ar šo faktu tiesībsargs ir saņēmis raizpilnu iedzīvotāju iesniegumu par iespējamu risku veselībai un dzīvībai tiem Latvijas pacientiem, kas atrodas mājās aprūpē, jo sevišķi paliatīvās aprūpes pacientiem. Proti, Latvijā ir pacienti, kas mājās apstākļos ir pilnībā atkarīgi no nemitīgas skābekļa padeves, izmantojot portatīvo skābekļa koncentratoru, kas iespraužams elektrības kontaktligzdā. Pacientu tuvinieki norāda, ka nevalstiskajām organizācijām, kas īsteno valsts nodrošinātās paliatīvās aprūpes mājās programmu, nav iespējams nodrošināt šādus pacientus ar portatīvajiem elektrības ģenerātoriem uz laiku, kamēr notiek valsts līmeņa pāreja uz jaunu elektroenerģijas avotu.

Ņemot vērā minēto, lūdzam Veselības ministriju **neatliekami, vēlākais līdz š. g. 7. februāra plkst. 12:00** informēt tiesībsargu par valsts līmeņa rīcības plānu šādu mājās pacientu, kas ir pilnīgi

atkarīgi no skābekļa padeves, nepakļaušanu riskam un veselības un dzīvības saglabāšanu gadījumā, ja iestājas riska situācija, notiekot elektroenerģijas padeves pārtraukumam laika posmā no š. g.

8.-9. februārim. Tostarp lūdzam informēt:

- 1) vai šādu mājas aprūpē esošo pacientu, kuru dzīvības uzturēšana ir atkarīga no nemitīgas skābekļa padeves, izmantojot nepārtrauktu elektrības pieejamību, skaits un viņu vajadzības ir apzinātas?
- 2) kādi pasākumi ir veikti, lai nodrošinātu šādu mājas aprūpē esošu pacientu drošību (piemēram, vai ir plānota viņu pārvietošana uz stacionāriem u.tml.)?
- 3) vai šādiem pacientiem ir pieejami rezerves risinājumi (ģeneratori vai alternatīvas skābekļa padeves iekārtas), lai nodrošinātu viņu drošību iespējamās elektroapgādes pārrāvuma gadījumā?
- 4) vai ir sagatavota un izplatīta kontaktinformācija pacientiem un viņu tuviniekiem, kur vērsties nepieciešamības gadījumā? Proti, vai pacientiem un viņu ģimenēm ir sniegtas skaidras instrukcijas par rīcību elektroapgādes pārrāvuma gadījumā?
- 5) kādi ir sadarbības mehānismi ar pašvaldībām, slimnīcām un operatīvajiem dienestiem, lai palīdzētu šādiem pacientiem ārkārtas situācijā?

Gatavojot atbildes, lūdzam sniegt konkrētu un precīzu informāciju, jo tā tiks izmantota operatīvai sabiedrības informēšanai, tostarp tiks publicēta Tiesībsarga mājas lapā.

Augsti novērtējot starpinstitucionālo sadarbību,

ar cieņu

tiesībsarga vietniece

Ineta Piļāne